

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

«Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій»

(для магістрів)

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
управління безпекою,
правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Протокол №3 від 12.10.2018
Завідувач кафедри
_____ Заросило В.О

Підготовлено Професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Заросилом В.О.

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (Протокол №3 від 12.10.2018)

Схвалено Вченою радою ННіП ім. Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом (Протокол № 6 від 10. 10. 18 р.)

Заросило В.О. навчальна програма з дисципліни «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2018 .

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план навчальної дисципліни, зміст дисципліни, теми контрольних робіт, вказівки до виконання контрольної роботи , вказівки до виконання самостійної роботи, критерії оцінювання знань, питання для самоконтролю та список літератури.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Тематичний план з дисципліни «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій»	5
Зміст дисципліни.....	5
Вказівки до виконання самостійної роботи.....	9
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	9
Теми контрольних робіт.....	10
Критерії оцінювання знань студентів.....	11
Питання для самоконтролю.....	13
Список літератури	16

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «**Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій**» є однією з базових дисциплін опанування якої необхідне для .

Питання забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ в Україні є досить актуальним і тому для випускників Міжрегіональної академії управління персоналом, які готуються для роботи в системі забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ дана дисципліна є необхідною

Мета навчальної дисципліни – «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій» передбачає опанування студентами наступних напрямів учбової дисципліни які становлять:

- сутність і природу особливості загроз безпеці підприємств, установ та організацій та тенденції їх розвитку в сучасній Україні;
- причини агроз безпеці підприємств, організацій та установ
- специфічні риси форм і методів захисту підприємств, організацій та установ
- особливості забезпечення фізичної безпеки підприємств, організацій та установ
- основні проблеми технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки протидії злочинності;
- основні проблеми правових та організаційних заходів забезпечення захисту інформації
- особливості охоронної та детективної діяльності служби безпеки підприємств, організацій та установ

При вивченні дисципліни «**Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій**» слухачі повинні набути навичок:

- аналізувати рівень, структуру та динаміку загроз які виникають для підприємств, організацій та установ;
- виявляти і аналізувати причини та умови порушень технологічних процесів, окремих їх видів та проводити розслідування ;
- виявляти особливості особистості порушника та попереджувати порушення ;
- організовувати і проводити дослідження стану безпеки підприємств, організацій та установ на окремому об'єкті й території.

Вказані знання та навички відповідають рівню вимог, що ставляться професійно-освітньою програмою підготовки спеціалістів з управління безпекою підприємницької діяльності .

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій» є:

- оволодіти теоретичними знаннями з дисципліни «**Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій**»
- усвідомити предмет «**Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій**»;
- охарактеризувати види, методи та форми розвитку забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ в Україні та напрямів її застосування
- розробляти самостійно напрями щодо аналізу розвитку забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ в Україні та їх нормативного забезпечення;
- сформулювати вміння користуватися необхідною нормативно-правовою базою при вивченні напрямів розвитку безпекознавства в системі підприємств, організацій та установ в Україні ;

Вимоги до знань та вмінь з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій» знати понятійний матеріал, який використовується в даній дисципліні;

- знати основний зміст понятійних (формальних) визначень;

- знати відповідно до програми основні категорії та інститути розвитку безпекознавства у сфері підприємств, організацій та установ в Україні ;
- засвоїти основні положення нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері розвитку безпекознавства у сфері підприємств, організацій та установ в Україні;
- використовувати засвоєний матеріал в повсякденному житті та в професійній діяльності.

Тематичний план дисципліни «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій»

№	Назва змістового модулю і теми
	Змістовий модуль I Теоретичні проблеми формування засад забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій
1.	Правові основи безпекознавства та регулювання забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій
2.	Законодавство щодо безпекознавства і забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій .
3.	Аналіз складових частин безпеки підприємств, установ та організацій
4.	Загрози безпеці підприємств, установ та організацій
	Змістовий модуль 2. Види забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій
5.	Створення систем безпеки підприємств, організацій та установ
6.	Забезпечення фізичної безпеки Технологічні та технічні заходи забезпечення фізичної безпеки
7.	Робота з кадрами підприємств, установ та організацій з метою забезпечення безпеки
8.	Охоронна діяльність служби безпеки
9.	Фінансово-економічна безпека підприємств, організацій та установ та її забезпечення
10.	Правові та організаційні заходи забезпечення захисту інформації
11.	Детективна (розвідувальна та контр розвідувальна) діяльність служби безпеки
	Разом годин 90

Зміст дисципліни «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій»

Змістовий модуль I Теоретичні проблеми формування засад забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій

Тема 1. Правові основи безпекознавства та забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій

Історичні етапи розвитку безпекознавства. Поняття безпекознавства. Соціальний та правовий аспекти безпекознавства. Предмет організаційно - правових засад забезпечення безпеки підприємств, підприємств, організацій та установ. Загальна характеристика предмета забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій. Основні завдання в системі забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій. Відмінність у забезпеченні безпеки підприємств установ та організацій. Історичні аспекти забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій Суб'єктивна необхідність організації забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій

[Література 2,4,5,17,18,19, 55,56,57,58,59,60,61,62,63,64,65,66]

Тема 2 Законодавство щодо безпекознавства і забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій .

Система законодавства щодо забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій. Поняття безпекознавства. Стан забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Нормативні акти у сфері забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Безпекознавство, як наука та етапи її розвитку. Принципи безпекознавства. Поняття та види забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Загальна характеристика безпекознавства та історичні етапи її розвитку. Система безпекознавства в Україні та зарубіжних країнах. Нормативні акти України щодо забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Регіональні нормативні акти щодо забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Місцеві нормативні акти у сфері безпекознавства. Відомчі нормативні акти у сфері безпекознавства. Основні напрями забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Тема 3 Аналіз складових частин безпеки підприємств, організацій та установ

Поняття й ознаки правовідносин у галузі безпекознавства. Види безпекознавчих правовідносин. Суб'єкти забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ права: поняття, ознаки, види. Поняття й ознаки об'єктів забезпечення безпеки. Класифікація об'єктів безпекознавчого права. Загальна характеристика інтеграційних об'єктів безпекознавчого права. Диференційні об'єкти безпекознавчого права: поняття, ознаки та види. Загальна характеристика комплексних об'єктів безпекознавчого права. Зміст безпекознавчих правовідносин та їх особливості. Формула безпеки підприємств, організацій та установ. Складові частини забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Аналіз складових частин забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Відмінність у кількості складових частин забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій

[Література 7,8,9,10 44, 45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Тема 4 Загрози безпеці підприємств, організацій та установ

Поняття загрози безпеці підприємств, організацій та установ Розвиток наукових позицій щодо розуміння сутності та природи загрози безпеці підприємств, організацій та установ. Співвідношення понять загрози безпеці підприємств, організацій та установ і забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Характеристика основних ознак загрози безпеці підприємств, організацій та установ Основні якісно-кількісні показники загроз безпеці підприємств, організацій та установ, рівень, структура, динаміка. Поняття рівня загроз безпеці підприємств, організацій та установ у зв'язку з ростом злочинності. Коефіцієнти загроз безпеці підприємств, організацій та установ і зростання злочинності. Значення визначення рівня загроз безпеці підприємств, організацій та установ.

Питома вага окремих видів загроз безпеці підприємств, організацій та установ Поняття та способи вимірювання загроз безпеці підприємств, організацій та установ

Тенденції розвитку загроз безпеці підприємств, організацій та установ в Україні в сучасний період.

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Змістовий модуль 2. Види забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій

Тема 5. Створення системи безпеки підприємств, організацій та установ

Поняття та основні форми організації служби безпеки підприємств, організацій та установ
Відмінність служб безпеки підприємств, організацій та установ від інших підрозділів
Характеристика служб безпеки підприємств, організацій та установ
Особливості діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ.
Підрозділи служб безпеки підприємств, організацій та установ.
Відбір кадрів для служб безпеки підприємств, організацій та установ.
Завдання служб безпеки підприємств, організацій та установ.
Професіоналізм як характерна риса працівників служб безпеки підприємств, організацій та установ.
Організаційні та правові аспекти організації служб безпеки підприємств, організацій та установ.
Зарубіжний досвід організації служб безпеки підприємств, організацій та установ .

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56,57,58,59]

Тема 6 Забезпечення фізичної безпеки технологічні та технічні заходи забезпечення фізичної безпеки

Вчення про фізичну безпеку у теорії безпекознавства. Відмінність фізичної безпеки від інших видів безпеки. Забезпечення безпеки керівників, персоналу, підприємств, установ та організацій. Забезпечення фізичної охорони приміщень, де знаходяться цінності, укріплення вікон, дверей, дахів, підлоги. Забезпечення безпеки зберігання грошей та цінностей, які є в організаціях та установах. Системний підхід до формування заходів з фізичної безпеки. Характеристика наукових концепцій забезпечення фізичної безпеки. Класифікація причин та умов забезпечення фізичної безпеки. Принципи забезпечення фізичної безпеки. Поняття технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки, їх особливості. Технічні заходи щодо забезпечення фізичної безпеки Співвідношення понять технологічні заходи забезпечення фізичної безпеки та забезпечення фізичної безпеки . Завдання служби безпеки у формуванні необхідних технологічних засобів забезпечення фізичної безпеки. Структура технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки
Загальні закономірності формування технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки
Типологія технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Тема 7 Робота з кадрами установ та організацій з метою забезпечення безпеки. Кадрова безпека

Вимоги щодо відбору кадрів підприємств, організацій та установ мотивація та заохочення. Характеристика окремих підрозділів підприємств, організацій та установ. Причини та необхідність роботи з кадрами підприємств, організацій та установ
Особливості відбору кадрів для підприємств, організацій та установ.
Перевірка кадрів для підприємств, організацій та установ.
Встановлення потенційних порушників серед кадрового складу підприємств, організацій та установ.
Взаємодія служб безпеки та кадрових апаратів

підприємств, організацій та установ. Встановлення осіб, які потенціально можуть бути небезпечними для підприємств, установ та організацій

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56, 57, 60]

Тема 8 Охоронна діяльність служби безпеки підприємств, організацій та установ

Поняття та структура охоронної діяльності служб безпеки Рівень, структура охоронної діяльності служб безпеки спрямованість на забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Характеристика охоронної діяльності служб безпеки. Протидія порушенням технологічного процесу працівниками служб безпеки підприємств, організацій та установ Підготовка та відбір кадрів для охоронної діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ. Перевірка та навчання кадрів для охоронної діяльності служб безпеки. Суб'єкти та система заходів здійснення охоронної діяльності а організаціях та установах.

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Тема 9 Фінансово-економічна безпека підприємств, організацій та установ та її забезпечення

Система фінансової та економічної безпеки Поняття причин та умов потрібних для захисту фінансово-економічної безпеки підприємств, організацій та установ. Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, організацій та установ. Умови формування ефективних способів фінансово-економічної безпеки підприємств, організацій та установ. Фактори, що впливають на рівень безпеки підприємств, організацій та установ їх класифікація Співвідношення між внутрішніми і зовнішніми, економічними та неекономічними, об'єктивними і суб'єктивними факторами забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, організацій та установ .

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Тема 10 Правові та організаційні заходи забезпечення захисту інформації безпеки

Поняття інформації в системі забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Правові та організаційні заходи забезпечення захисту інформації як одна із функцій організаційно-правових проблем забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ. Методи визначення організаційно-правових проблем забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ Правові та неправові заходи забезпечення захисту інформації. Структура заходів з захисту інформації. Принципи забезпечення інформаційної безпеки підприємств, організацій та установ

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

Тема 11 Детективна (розвідувальна та контр розвідувальна) діяльність служб безпеки

Поняття детективної діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ . Нормативно-правове регулювання детективної діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ. Завдання детективної діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ Умови детективної діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ . Розвідувальна діяльність служб безпеки підприємств, організацій та установ Контррозвідувальна діяльність служб безпеки підприємств, організацій та установ . Дотримання законності в детективній діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ

[Література 3,4,5,7,8,9,11,14,44,45,46,47,48,49,50,52,52,53,54,55,56]

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів є складовою частиною навчального процесу. Оскільки кількість аудиторних годин складає тільки половину запланованих програмою, то окремі питання дисципліни виносять для самостійного вивчення студентами.

Зміст самостійної роботи студента над дисципліною «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій», визначається навчальною програмою та методичними вказівками до самостійної роботи з предмета «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій».

Дані методичні вказівки містять не тільки перелік питань для самостійного опрацювання та вимоги до відповіді, також наводиться перелік рекомендованих нормативно – правових актів та додаткової літератури, що покликано полегшити роботу студентів при пошуку відповідей на поставлені питання.

Студентам у нагоді стануть такі видання: «Офіційний вісник України», «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Право України», «Підприємництво, господарство і право», газета «Юридичний вісник України» тощо.

Навчальний матеріал передбачений для засвоєння студентами під час самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль поряд з іншим навчальним матеріалом, який опрацьовується під час лекційних та семінарських занять.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З КУРСУ

Однією із складових успішного засвоєння курсу «Організаційно-правові засади забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій», а також обов'язковою передумовою допуску до заліку є виконання контрольної роботи. Виконання контрольної роботи передбачає висвітлення трьох питань, які вказані у відповідному варіанті (про вибір варіанту – нижче, в пункті 2).

Перше питання передбачає висвітлення однієї з теоретичних проблем юриспруденції і виконується на ґрунті вивчення студентом навчальної літератури з курсу теорії держави і права або основ держави і права. Відповідь на це питання спрямована на засвоєння студентами найважливіших правових категорій.

Друге питання спрямоване на вивчення студентами основоположних нормативно-правових актів України, формування знань законодавства. Для відповіді на це питання треба опрацювати відповідний нормативно-правовий акт, зрозуміти його структуру, ознайомитися з його змістом, виявити його сутність і значення.

Третє питання передбачає висвітлення однієї з проблем галузевої юриспруденції і виконується на ґрунті вивчення студентом навчальної літератури і нормативно-правових актів. Відповідь на це питання спрямована на засвоєння студентами найважливіших знань щодо окремих галузей права України і чинного законодавства.

Рекомендовані для вивчення нормативно-правові акти і література вказані в кожному варіанті контрольної роботи після питань. Після висвітлення питань контрольної роботи студент обов'язково повинен вказати використані нормативні акти і літературу.

Обсяг роботи – 20-24 сторінки друкованого тексту. Запис номера варіанту і поставлених питань є обов'язковим, як і перелік використаних нормативно-правових актів і літератури. Робота виконується українською мовою. Виконувати контрольну роботу слід після ретельного вивчення теоретичного матеріалу і рекомендованих нормативно-правових актів, адже без цього неможливо дати обґрунтовані відповіді на поставлені питання.

Виконана контрольна робота повинна надійти на перевірку не пізніше ніж за 2 тижні до терміну складання екзамену. Оцінюється робота за двохбальною системою: «зарахована» або «не зарахована». Якщо робота не зарахована, то вона повертається студенту з вимогою допрацювати її або виконати знов.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Організація забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій
2. Аналітична оцінка безпеки підприємств, організацій та установ
3. Загрози безпеці підприємств, організацій та установ
4. Фізичні загрози для підприємств, організацій та установ
5. Поняття безпеки підприємств, організацій та установ
6. Формула безпеки
7. Аналіз складових частин безпеки підприємств, організацій та установ
8. Аналітична оцінка безпеки підприємств, організацій та установ
9. Загрози безпеці підприємств, організацій та установ
10. Фізичні загрози для підприємств, організацій та установ
11. Фінансово-економічні загрози
12. Інформаційні загрози підприємницької діяльності
13. Забезпечення фізичної безпеки
14. Фізичний захист інформації
15. Інформаційна безпека комп'ютерних систем, форми та методи її забезпечення
16. Внутрішньо організаційна безпека
17. Проблеми ризику у внутрішньо організаційній діяльності
18. Загрози для безпеки у внутрішньо організаційній діяльності Потенційні загрози та їх усунення
19. Служби безпеки підприємств, організацій та установ
20. Загальна характеристика безпекознавства та історичні етапи її розвитку.
21. Система безпекознавства в Україні та зарубіжних країнах.
22. Нормативні акти України щодо забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ
23. Поняття й ознаки об'єктів забезпечення безпеки .
24. Класифікація об'єктів безпекознавчого права .
25. Загальна характеристика інтеграційних об'єктів безпекознавчого права.
26. Диференційні об'єкти безпекознавчого права: поняття, ознаки та види.
27. Загальна характеристика комплексних об'єктів безпекознавчого права.
28. Зміст безпекознавчих правовідносин та їх особливості. Формула безпеки підприємств, організацій та установ.
29. Складові частини забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ.
30. Аналіз складових частин забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок слухачем з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Слухач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\left(\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр} \right) / 2 \right) * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображуються у відомостях обліку успішності, навчальних картках слухачів, залікових книжках. **Присутність**

слухачів на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова. Якщо слухач не з'явився на підсумковий контроль (екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені), які використовуються при розрахунку успішності слухачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Слухач, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Слухачам, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Слухачі, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (робота на практичних заняттях, виконання самостійних навчальних та індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю здійснюються відповідно до нижченаведеної таблиці.

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно (“зараховано”)	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

82 – 89	Добре ("зараховано")	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
75 – 81		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
68 – 74	Задовільно ("зараховано")	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60 – 67		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
35–59	Незадовільно („не зараховано”)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1–34		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

Питання для самоконтролю

1. Правові основи діяльності підприємств, організацій та установ та регулювання забезпечення їх безпеки
2. Правове регулювання захисту конфіденційної інформації
3. Форми і методи захисту підприємств, організацій та установ
4. Поняття безпеки підприємств, організацій та установ
5. Формула безпеки
6. Аналіз складових частин безпеки підприємств, організацій та установ
7. Аналітична оцінка безпеки підприємств, організацій та установ
8. Загрози безпеці підприємств, організацій та установ
9. Фізичні загрози для підприємств, організацій та установ
10. Фінансово-економічні загрози
11. Інформаційні загрози підприємницької діяльності

12. Забезпечення фізичної безпеки
13. Загальні заходи забезпечення фізичної безпеки
14. Заходи протидії захопленню заручників та поведінка осіб при захопленні
15. Технологічні заходи забезпечення фізичної безпеки
16. Захист периметру, замки, вікна, двері, дахи, підлога, сейфи
17. Фінансово-економічна безпека підприємств, організацій та установ
18. Поняття та суть економічної безпеки
19. Система елементів фінансово-економічної безпеки
20. Методика ідентифікації та оцінка ризиків
21. Заходи з забезпечення економічної безпеки
22. Інформація як частина фінансово-економічної безпеки
23. Правові та організаційні заходи забезпечення захисту інформації
24. Аналіз правового забезпечення захисту інформації в Україні
25. Способи вчинення правопорушень у сфері інформаційної безпеки
26. Фізичний захист інформації
27. Інформаційна безпека комп'ютерних систем, форми та методи її забезпечення
28. Внутрішньо організаційна безпека
29. Проблеми ризику у внутрішньо організаційній діяльності
30. Загрози для безпеки у внутрішньо організаційній діяльності Потенційні загрози та їх усунення
31. Служби безпеки підприємств, організацій та установ
32. Організація служби безпеки підприємств, організацій та установ та основні напрями її діяльності
33. Вимоги щодо відбору кадрів для служб безпеки, мотивація та заохочення
34. Підготовка та перепідготовка працівників служби безпеки
35. Програми забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ їх планування та розробка
36. Охоронна та детективна діяльність служби безпеки
37. Охоронна діяльність служби безпеки
38. Детективна (розвідувальна та контр розвідувальна) діяльність служби безпеки
39. Дотримання законності в діяльності служби безпеки
40. Взаємодія з правоохоронними органами служби безпеки
41. Система правоохоронних органів та особливості взаємодії
42. Способи взаємодії з правоохоронними органами
43. Розслідування фактів порушень на підприємств, організацій та установах в установах та організаціях
44. Юридична відповідальність за порушення на підприємств, організацій та установах установ та організаціях
45. Робота з кадрами підприємств, організацій та установ з метою недопущення порушень норм забезпечення безпеки
46. Поняття безпекознавства. Соціальний та правовий аспекти безпекознавства.
47. Предмет організаційно - правових засад забезпечення безпеки підприємств, підприємств, організацій та установ.
48. Загальна характеристика предмета підприємств, організацій та установ .
49. Основні завдання, які вирішуються працівниками служб безпеки підприємств, організацій та установ
50. Поняття безпекознавства.
51. Стан забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ.
52. Нормативні акти у сфері забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ.
53. Безпекознавство, як наука та етапи її розвитку.
54. Принципи безпекознавства. Поняття та види забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ.

55. Загальна характеристика безпекознавства та історичні етапи її розвитку.
56. Система безпекознавства в Україні та зарубіжних країнах.
57. Нормативні акти України щодо забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ
58. Поняття й ознаки об'єктів забезпечення безпеки .
59. Класифікація об'єктів безпекознавчого права .
60. Загальна характеристика інтеграційних об'єктів безпекознавчого права.
61. Диференційні об'єкти безпекознавчого права: поняття, ознаки та види.
62. Загальна характеристика комплексних об'єктів безпекознавчого права.
63. Зміст безпекознавчих правовідносин та їх особливості. Формула безпеки підприємств, організацій та установ.
64. Складові частини забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ.
65. Аналіз складових частин забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ
66. Поняття загрози безпеці підприємств, організацій та установ
67. Розвиток наукових позицій щодо розуміння сутності та природи загрози безпеці підприємств, організацій та установ
68. Співвідношення понять загрози безпеці підприємств, організацій та установ і забезпечення безпеки підприємств, організацій та установ .
69. Характеристика основних ознак загрози безпеці підприємств, організацій та установ
70. Основні якісно-кількісні показники загроз безпеці підприємств, організацій та установ, рівень, структура, динаміка.
71. Поняття рівня загроз безпеці підприємств, організацій та установ у зв'язку з ростом злочинності.
72. Коефіцієнти загроз безпеці підприємств, організацій та установ і зростання злочинності.
73. Значення визначення рівня загроз безпеці підприємств, організацій та установ.
74. Питома вага окремих видів загроз безпеці підприємств, організацій та установ
75. Поняття та способи вимірювання загроз безпеці підприємств, організацій та установ
76. Тенденції розвитку загроз безпеці підприємств, організацій та установ в Україні в сучасний період.
77. Поняття технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки, їх особливості.
78. Технічні заходи щодо забезпечення фізичної безпеки
79. Співвідношення понять технологічні заходи забезпечення фізичної безпеки та забезпечення фізичної безпеки .
80. Завдання служби безпеки у формуванні необхідних технологічних засобів забезпечення фізичної безпеки.
81. Структура технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки
82. Загальні закономірності формування технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки
83. Типологія технологічних заходів забезпечення фізичної безпеки
84. Поняття та основні форми організації служби безпеки підприємств, організацій та установ
85. Відмінність служб безпеки підприємств, організацій та установ від інших підрозділів
86. Характеристика служб безпеки підприємств, організацій та установ
87. Особливості діяльності служб безпеки підприємств, організацій та установ.
88. Підрозділи служб безпеки підприємств, організацій та установ.
89. Відбір кадрів для служб безпеки підприємств, організацій та установ. Завдання служб безпеки підприємств, організацій та установ.
90. Професіоналізм як характерна риса працівників служб безпеки підприємств, організацій та установ.

Список літератури
Основна

1. Закон СРСР “Про індивідуальну трудову діяльність” від 19.11.86 // Відомості Верховної Ради СРСР. — № 47. — Ст. 964.
2. Закон СРСР “Про державне підприємств, організацій та установ (об’єднання)” від 30.06.87 № 7284-XI // Відомості Верховної Ради СРСР. — № 26. — Ст. 385.
3. Чернявский А. Д. Безопасность предпринимательской деятельности. —К.: МАУП, 1998.
4. Чернявский А. Краткая история развития промышленного шпионажа /7 Деловая Украина. - 1993. - 67. - С. 69-71.
5. Чернявский А. Методы коммерческой и экономической разведки // Деловая Украина. - 1993. - № 74.
6. Чигринов В. В. Концепция безопасности коммерческого банка. — КлОптимa, 2001.
7. Шеннон К. Работы по теории информации и кибернетике. — М.:Иностр. лит., 1963.
8. Ярочкин В. И., Халупин Д В. Основы защиты информации. Служба безопасности предприятия: У
9. Закон СРСР “Про кооперацію в СРСР” від 26.05.88 № 8998-XI // Відомості Верховної Ради СРСР. — № 22. — Ст. 355.
10. Закон СРСР “Про податки з підприємств, організацій та установ, об’єднань і організацій” від 14.06.90 № 1560-1 // Відомості Верховної Ради СРСР. — 1990. — № 27. — Ст. 522.
11. Закон УРСР “Про економічну самостійність Української РСР” від 03.08.90 // Відомості Верховної Ради України. — 1990. — № 34. — Ст. 499.
12. Закон України “Про підприємництво” від 07.02.91 № 698-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 14. — Ст. 168.
13. Закон України “Про власність” від 07.02.91 № 697-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 20. — Ст. 249.
14. Закон України “Про підприємств, організацій та установ в Україні” від 27.03.91 № 887-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 24. — Ст. 272.
15. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.91 № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49. — Ст. 682.
16. Закон України “Про селянське (фермерське) господарство” від 20.12.91 № 2009-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 14. — Ст. 186.
17. Закон України “Про Єдиний митний тариф” від 05.02.92 № 2097-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 19. — Ст. 259.
18. Закон України “Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності” від 18.02.92 № 2132-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 21. — Ст. 296.
19. Закон України “Про інформацію” від 02.10.92 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 48. — Ст. 650.
20. Закон України “Про видавничу справу” від 05.06.93 № 318/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 32. — Ст. 206.
21. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23.12.93 № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 13. — Ст. 64.
22. Закон України “Про державну таємницю” від 21.01.94 № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 16. — Ст. 93 (нова редакція) 21.09.99 № 1079-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 49. — Ст. 428).
23. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств, організацій та установ” від 28.12.94 № 334/94-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 4. — Ст. 28.
24. Закон України “Про рекламу” від 03.07.96 № 270/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 39. — Ст. 181.

25. Закон України “Про податок на додану вартість” від 03.04.97 № 168/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — Ст. 156.
26. Закон України “Про державну підтримку засобів масової інформації та соці-альний захист журналістів” від 23.09.97 № 540/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 50. — Ст. 302.
27. Закон України “Про лізинг” від 16.12.97 № 723/97-ВР // Відомості Верхов-ної Ради України. — 1998. — № 16. — Ст. 68.
28. . Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 01.06.2000 № 1775-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 36. — Ст. 299.
29. Закон України “Про державну підтримку малого підприємництва” від 19.10.2000 № 2063-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — №51-52. — Ст. 447.
30. . Закон України “Про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування” від 17.05.01 № 2410-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2001.—№30. —Ст. 143.
31. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 25.
32. Закон України «Про банкрутство» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31.
33. Закон України «Про власність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 20.
34. Закон України «Про господарські товариства» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49.
35. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 29.
36. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» // Голос України. – 1992. – № 78.
37. Закон України «Про оренду майна державних підприємств, організацій та установ та організацій» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 30
38. Закон України «Про підприємництво» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 14.
39. Закон України «Про підприємств, організацій та установа в Україні» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 24.
40. Закон України «Про приватизаційні папери» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 24.
41. Закон України «Про приватизацію майна державних підприємств, організацій та установ» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 24.
42. Закон України «Про систему оподаткування» // Урядовий кур’єр. – 1997. – № 23.
43. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» // Нові Закони України. Випуск 2. – К., 1991.
44. Николаюк С.І, Нікіфорчук Д.Й. Безпека суб’єктів підприємницької діяльності курс лекцій К. КНТ. 2015. 317 с.
45. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності Навчальний посібник К. Атіка 2015 р. 432 с.
46. АлауховС.Ф, КоцерубаВ.Я. Питання створення систем фізичного захисту значних промислових об’єктів // Системи безпеки, 2015, № 41, 3. 93.
47. Барсуков, В.С. Безпека: технології, кошти, послуги / В.С.Барсуков. - М., 2001 - 496 з.
48. Барсуков, В.С. Сучасні технології безпеки / В.С.Барсуков, В.В.Водолазский. - М.:Нолидж, 2000. - 496 з., мул.
49. Галатенко В.А. Стандарти інформаційної безпеки / Під редакцією академіка РАН В.Б.Бетелина // М.:ИНТУИТ.РУ «>Интернет-университет інформаційних технологій», 2004

50. Денисов В.Ф. Методи і кошти проектування функціональних профілів системам управління в організаційно-технічних системах // Перспективні інформаційні технології у наукових дослідженнях, проектуванні та навчанні – Самара:СГАУ, 2006
51. Домарев В.В. Безпека інформаційних технологій. Методологія створення систем захисту – До.:ДиаСофт, 2005
52. Ізмайлов А.В. Методи системного проектування комплексів технічних засобів фізичного захисту російських ядерних об'єктів //Російсько-американський семінар по фізичний захист ядерних матеріалів й установки, ДПСНПО ">Элерон", М., Росія. 1995.
53. Инженерно-техническаяукрепленность. Технічні кошти охорони. Вимоги і норми проектування захисту об'єктів злочинних зазіхань. МВС РФ. М., 2002
54. Колчин А.Ф.,Овсянников М. В.,СтрекаловА.Ф.,Сумароков С.В. Управління життєвим циклом продукції. – М.:Ахарсис, 2002
55. Мішин Е.Т., ОленінЮ.А.,КапитоновА.А."Системи безпеки підприємств, організацій та установа - нові акценти // Конверсія у машинобудуванні, 1998, № 4.
56. Одинцов А.А. Економічна та і інформаційна безпеку підприємництва:учеб.пособие для вузів. - М.: Академія, 2008
57. Оленін Ю.О.,АлауховС.Ф. До питаннякатегорирования об'єктів із позиції охоронної безпеки // Системи безпеки, зв'язку й телекомунікацій, 1999, № 30, З. 26.
58. Садердинов А.А.,Трайнев В.А.,Федулов А.А. Інформаційна безпеку підприємств, організацій та установа: Навчальний посібник. – М.:Издательско-торговая корпорация «Дашков і Ко», 2004
59. Системи охоронні телевізійні. Загальні технічні вимоги, і методи випробувань. М., 2000
60. Станкевич В.І. Задум побудови комплексної системи забезпечення безпеки території, М: НДІ автоматичної апаратури ім. академіка В.С.Семенихина.
61. Трубачев О.П. Розробка вимог до гарантування безпеки продуктів і систем інформаційних технологій з урахуванням ГОСТ РИСО/МЭК 15408-2002 – М.: ТОВ "Центр безпеки інформації
62. Ярочкин, В.І. Інформаційна безпеку. Підручник для студентів вузів / 3-тє вид. - М.: Академічний проект:Трикта, 2005. - 544 з.
63. Говорушко Т. Економічна безпека України // Економіка. Фінанси. Право. -2000. -№ 12. - С. 3-5
64. Данільян О. Національна безпека України: Структура та напрямки реалізації: Навчальний посібник/ О.Г. Данільян, О.П. Дзьобань, М.І. Панов., -Харків: Фоліо, 2002. - 284 с.
65. Ковальчук Т. Економічна безпека і політика: Із досвіду професійного аналітика/ Трохим Ковальчук,; Авт.передм. В. П. Горбулін. -К.: Знання, 2004. -638 с.
66. Кравченко С. Основні напрямки забезпечення економічної безпеки України // Економіка. Фінанси. Право. -2002. -№ 12. - С. 6-10
67. Мазуренко В.І. Питання розробки концепції національної економічної безпеки України // Вісник Київського університету імені Т.Шевченка. -1998. -Вип. 8: Міжнародні відносини. - С. 52-58
68. Мочерний С. Економічна безпека в контексті державного суверенітету України // Економіка України. -1998. -№ 4. - С. 4-12
69. Мусіна Л. Економічні важелі забезпечення національної безпеки // Україна-НАТО. - 2006. -№ 5. - С. 14-20
70. Олійник О. Діяльність державних органів України щодо забезпечення воєнно-економічної безпеки // Актуальні проблеми економіки. -2003. -№ 1. - С.6-9
71. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави // Розбудова держави. -1998. - № 9-10. - С. 12-15.

Додаткова

72. Бандурка А.М., Горбачев А.В. Оперативно-розыскная деятельность: правовой анализ: Науч.-практ. пособие. - К., 1994.
73. Батурин Ю.М., Жодзинский А.М. Компьютерная преступность и компьютерная безопасность. - М.: Юрид. лит., 1991.
74. Безопасность бизнеса: Справ, пособие / Под ред. Ю.И. Когута. - К., 1993.
75. Беляков К.І. Протидія правопорушенням, що вчиняються з використанням інформаційних технологій - проблеми науково-методологічного та навчально-методичного забезпечення // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика), 2003. - № 7. - С. 95-04
76. Т&Боттом Н., Галатти Р. Экономическая разведка и контрразведка: Практ. пособие: Пер. с англ. - Новосибирск, 1994.
77. Бутузов В.М., Шеломенцев В.П. Застосування високих технологій при технічному документуванні злочинної діяльності // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика), 2004. - № 8. - С. 118-124.
78. Виявлення та розслідування злочинів, що вчиняються у сфері інформаційних технологій: Наук.-практ. посібник / Б.В. Романюк, В.Д. Павловський, М.В. Гуцалюк, В.М. Кутузов; за заг. ред. проф. Я.Ю. Кондратьєва. - К.: Вид. Паливода А.В., 2004.
79. Гасанов Э. Энциклопедия личной безопасности. -М: Аквариум, 1994.
80. Голубее В.О., Павловський В.Д., Цимбалюк В.С. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій / Гуманітарний ун-т «Запорізький ін-т держ. та муніципального управління» / За заг. ред.. Р.А. Калюжного. - Запоріжжя: Просвіта, 2001.
81. Заплатинський В.М. Основи кримінологічної безпеки сучасного бізнесу: Навч. посіб. - К: Вид-во КДТЕУ, 2000.
82. Зубок М.І. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності комерційного підприємництва, банку. // Бізнес і безпека. - 2003. - № 1.
83. Зубок М.І., Зубок Р.М. Безпека підприємницької діяльності. - К.: Істина, 2004.
84. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / П.Д. Біленчук, А.П. Гель, Г.С. Семаков. - К.: МАУП, 2007.
85. Ліпкан В.А. Безпекознавство: Навч. посібник. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003.
86. Нелін О.І., Низенко Е.І., Панфілов В.М. Роль недержавних служб безпеки в захисті економічних інтересів підприємництва. - К.: Поліграф - Сервіс, 2001.
87. Низенко Е.І. Забезпечення інформаційної безпеки підприємництва: Навч. посібник. - К.: МАУП, 2006.
88. Низенко Е.І. Організаційно-правове забезпечення, формування та реалізація державної політики в сфері безпеки підприємництва 11 36. наук, праць. - К.: Приватне право і підприємництво. - 2003. - Вип.3 - С. 79-84.
89. Низенко Э.И. Обеспечение безопасности предпринимательской деятельности: Учеб. пособие. - К.: МАУП, 2003.
90. Організаційно-правові основи захисту інформації з обмеженим доступом: Навч. посібник / А.Б. Соцький, О.Т. Тимошенко, А.М. Гуз та ін., за заг. ред. В.С. Сідака. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006.